

УДК 336.71:336.748

Світлична В. Ю.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту
Харківського національного університету
міського господарства імені О.М. Бекетова*

Svitlychna Viktoria

*PhD, Associate Professor of Financial and Economic Security,
Accounting and Audit Department
O.M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv*

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗАСАД РЕАЛІЗАЦІЇ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ

Анотація. Досліджено аспекти визначення сутності поняття «грошово-кредитна політика». Висвітлено різні точки зору щодо мети, суб'єкта та об'єкта грошово-кредитної політики. Підкреслено доцільність трактування мети грошово-кредитної політики як установлення взаємозв'язку між реалізацією цієї політики та важливими макроекономічними показниками країни. Вивчено співвідношення понять «грошово-кредитна політика» та «монетарна політика». Проаналізовано інструменти грошово-кредитної політики. Розкрито характеристику режимів грошово-кредитної політики. Деталізовано зміст режиму монетарного таргетування, режиму таргетування обмінного курсу і режиму інфляційного таргетування. Узагальнено основні сильні та слабкі сторони режимів грошово-кредитної політики. Проаналізовано напрями грошово-кредитної політики України.

Ключові слова: грошово-кредитна політика, монетарна політика, інструменти, режими, монетарне таргетування, таргетування обмінного курсу, інфляційне таргетування.

Вступ та постановка проблеми. Держава, здійснюючи процеси регулювання економічних процесів, значну увагу приділяє успішності реалізації грошово-кредитної політики, адже саме вона визначає динаміку стабільності національної валюти, керованості інфляції, активізації кредитних відносин, забезпечення ефективного виконання своїх функцій фінансово-кредитною системою, обсягів державного і місцевих бюджетів. Саме тому грошово-кредитна політика грає роль головного інструменту державного регулювання економіки, виступає складовою частиною економічної політики держави та знаходиться під постійною пильною увагою уряду.

Ефективність реалізації основних заходів грошово-кредитної політики, обґрунтованість застосування різних її важелів сприяють досягненню загальноекономічних цілей

держави, дають змогу мінімізувати кризові економічні явища та поліпшувати соціально-економічний розвиток.

Різноманіття теоретичних досліджень грошово-кредитної сфери, сутності, вибору ґрунтовних важелів реалізації виваженої грошово-кредитної політики зумовило актуальність роботи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розроблення теоретико-методологічних засад грошово-кредитної політики зробили провідні вчені, серед яких: О.О. Авраменко, В.В. Базилевич, І.В. Ветрова, Ю.П. Галушко, О.О. Гудзовата, Л.М. Матросова, Д.О. Оголь, В.С. Стельмах, М.Л. Швайко [18; 6; 8; 4; 14; 19; 12; 1; 17] та ін.

Незважаючи на значну кількість публікацій, подальшого дослідження потребують питання, пов'язані з роз-

робленням рекомендацій стосовно оптимізації грошово-кредитної політики України в сучасних умовах.

Метою даної роботи є дослідження основних аспектів сутності грошово-кредитної політики, вивчення основних режимів її реалізації, а також розроблення інструментів, спрямованих на успішність її функціонування.

Результати дослідження.

У діяльності кожної держави досить важливе місце відводиться грошово-кредитній системі. Остання пов'язує між собою грошовий обіг та виробничу сферу, іншими словами, забезпечує взаємодію важливих сфер суспільного виробництва: виробництва, обміну і споживання. Це підтверджує високе соціально-економічне значення грошово-кредитної системи. Інструментом дії грошово-кредитної системи виступає реалізація державою відповідної грошово-кредитної політики. Остання спрямована на формування попиту на кошти і їх пропозицію, дохідної та видаткової частин бюджетів різних рівнів, вироблення антиінфляційних заходів. Таким чином, грошово-кредитна система здійснює низку заходів з узгодження грошово-кредитної політики держави з усіма без винятку секторами соціально-економічного життя та повинна забезпечувати позитивний ефект у вигляді макроекономічної рівноваги. Важливою характеристикою грошово-кредитної політики завжди був і залишається її соціальний характер, адже саме її «компетенцією» виступають кроки із забезпечення зайнятості населення, економічного зростання, стримування інфляції та стабільності національної грошової одиниці.

В Україні комплекс заходів із регулювання грошово-кредитної політики, контролю над успішністю її проведення, а також регламентації грошово-кредитної сфери здійснюється центральним банком нашої країни – Національним банком України. Затверджуючи відповідні нормативні акти, НБУ формує правове поле, що чітко встановлює відносини у сфері реалізації всіх кроків грошово-кредитної політики.

В економічній літературі не існує однозначного визначення сутності грошово-кредитної політики, у роботах фахівців його частіше трактують так:

– комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу, що їх проводить держава через свій центральний банк [1, с. 103];

– сукупність заходів у сфері грошового обігу і кредитних відносин, які проводить держава [2, с. 58];

– курс держави у сфері забезпечення її економічної безпеки методами грошово-кредитного регулювання, що визначається у сукупності заходів грошово-кредитного характеру [3, с. 40];

– упорядковане в часі та цілеспрямоване використання грошово-кредитних інструментів, спрямоване на досягнення цілей економічного зростання [4, с. 17];

– політика, яка впливає на обсяг і структуру виробництва, загальний рівень цін, інвестицій та зайнятості, на стан зовнішньоекономічної рівноваги, змінюючи пропозицію грошей в економіці [5, с. 318–319];

– сукупність форм і засобів державного впливу на пропозицію грошей для забезпечення рівноваги між пропозицією грошей і попитом на них [6, с. 554];

– один з альтернативних видів політики уряду, що спрямовується на вплив на процентні ставки і валютні курси, загальніше – на умови фінансових ринків і їхні зв'язки з реальною економікою [7, с. 89];

– система заходів із регулювання грошової пропозиції за її кількістю, структурою, рівнем процентних ставок, ціною й обсягом кредитів, спрямованих на економічне зростання країни, стримування інфляції, забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення, регулювання платіжного балансу для задоволення суспільного попиту на гроші [8, с. 7];

– сукупність заходів законодавчої та виконавчої влади, спрямованих на досягнення стабілізації національної грошової одиниці, підвищення ліквідності та кредитоспроможності банківських інститутів через регулювання грошового ринку [9, с. 32];

– комплекс взаємопов'язаних та скоординованих заходів держави регулятивного характеру, котрі здійснюються безпосередньо НБУ або за його участю і реалізуються через складники механізму фіскально-бюджетної політики за рахунок операційних важелів, дотримуючись при цьому середньострокових орієнтирів, забезпечуючи прозорість політики країни, поєднуючи незалежність у виконанні головної конституційної функції з узгодженістю дій інших органів державної влади [10, с. 191].

Таким чином, серед дослідників немає однозначної думки щодо тлумачення змісту поняття «грошово-кредитна політика». Проведений аналіз наукових праць дав змогу дійти висновку, що грошово-кредитна політика є комплексним та багатограним поняттям.

У результаті всебічного дослідження автором пропонується власне визначення грошово-кредитної політики як складової частини економічної політики, представленої комплексом заходів із регулювання грошового ринку для досягнення макроекономічної рівноваги.

Проаналізувавши праці провідних вітчизняних учених, можна виділити такі ключові моменти щодо мети, об'єкта і суб'єкта реалізації грошово-кредитної політики (табл. 1).

У межах цього дослідження найбільш доцільною вважаємо точку зору Д.О. Оголь щодо змісту мети грошово-кредитної політики, а саме розуміння під нею встановлення взаємозв'язку між її реалізацією та важливими макроекономічними показниками (економічним зростанням, стабільністю національної валюти, рівнем інфляції, збалансованістю платіжного балансу, рівнем зайнятості населення та ін.) [12, с. 15].

Уважаємо, що таке бачення змісту грошово-кредитної політики чітко встановлює зв'язок між напрямками реалізації грошово-кредитної політики та їх соціально-економічним значенням, а також суспільним розвитком.

На нашу думку, заслугоує й на увагу теоретичний аспект співвідношення понять «грошово-кредитна політика» і «монетарна політика».

На сучасному етапі розвитку економічної думки більшість дослідників ототожнює ці два поняття (О.О. Гудзова, Ю.В. Корнєєва, А.А. Пономаренко, А.С. Хорошева, М.Л. Швайко) [13–17]. Аналогічний підхід можна зустріти й у монографії В.С. Стельмаха: «...грошово-кредитну політику часто називають монетарною, оскільки вона є політикою у сфері управління кількістю грошей в обігу» [1, с. 58]. На нашу думку, такий підхід є вірним.

У структурі грошово-кредитної політики важливе місце займають інструменти, що використовуються для досягнення її цілей та завдань функціонування. Завдяки цим інструментам грошово-кредитна політика впливає на стан грошового ринку (як на грошову пропозицію, так і на грошовий попит), а отже, й на економіку. Автором пропонується таке визначення змісту інструментів грошово-кредитної політики: це сукупність різноманітних адміністративних, економіко-правових та інформаційних

важелів, заходів, методів, методик, моделей, алгоритмів, які застосовує НБУ для виконання завдань цієї політики.

Уважаємо, що від правильного вибору інструментів грошово-кредитної політики, механізму їх управління залежить досягнення загальноекономічних цілей держави, рівноваги на грошово-кредитному ринку та забезпечення економічного зростання. До переліку інструментів грошово-кредитної політики можемо віднести такі (рис. 1).

Проведене дослідження не було б цілісним без аналізу режимів грошово-кредитної політики, базуючись на яких безпосередньо і реалізується ця політика. Підкреслимо, що успішність вибору того чи іншого режиму грошово-кредитної політики забезпечує дієвість, обґрунтованість та успішність самої політики. Кожний із режимів грошово-кредитної політики базується на

виборі вибраного НБУ номінального показника. Отже, основними режимами грошово-кредитної політики виступають:

1) таргетування обмінного курсу (курсове, валютне регулювання): встановлення НБУ номінального обмінного курсу як проміжної мети монетарної політики; намагання забезпечення його стабільності щодо валюти так званої «країни-якоря» через зміни процентних ставок і прями валютні інтервенції, імпортуючи, таким чином, цінову стабільність із цієї країни;

2) монетарне таргетування (таргетування грошових агрегатів): досягнення цінової стабільності шляхом забезпечення контролю над зростанням кількості грошей порівняно з наперед оголошеним таргетом. Щорічно визначається цільовий орієнтир, який може вимірюватися показником зміни грошової маси (агрегати M1, M2 або

M3) або загальним рівнем ліквідності, чи визначатися як інтервал динаміки грошової пропозиції;

3) інфляційне таргетування: використання двох операційних цілей (інфляції та валютного курсу), а також двох ключових монетарних інструментів НБУ (валютних інтервенцій і процентної ставки) [1; 10; 11].

Наступним етапом нашого дослідження є визначення певних ознак, або позитивних (сильних) та негативних (слабких) сторін, кожного з перерахованих вище режимів грошово-кредитної політики (табл. 2).

На думку автора, використовуючи ці ознаки, Центральний банк країни володіє точною, виваженою, всебічною характеристикою кожного з режимів, а отже, може заздалегідь планувати тактичні та стратегічні кроки реалізації грошово-кредитної політики, намагаючись

Рис. 1. Інструменти грошово-кредитної політики

Джерело: складено на основі опрацювання [18; 12]

Таблиця 1

Трактування мети, об'єкта і суб'єкта грошово-кредитної політики

Трактування	
Мета грошово-кредитної політики	забезпечення рівноваги між пропозицією грошей і попитом на них та підтримання зовнішньої та внутрішньої стабільності національної валюти [6]
	зміна пропозиції грошей в економіці [5]
	економічне зростання країни, стримування інфляції, забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення, регулювання платіжного балансу для задоволення суспільного попиту на гроші [8]
	прозорість політики країни, поєднання незалежності у виконанні головної конституційної функції з узгодженістю дій інших органів державної влади [10]
	досягнення стабілізації національної грошової одиниці, підвищення ліквідності та кредитоспроможності банківських інститутів [9]
	досягнення певних суспільних, соціально-економічних цілей [1]
Об'єкт грошово-кредитної політики	пропозиція грошей [6; 5; 8]
	грошовий обіг та кредитні відносини [2; 1]
	грошовий ринок [9]
Суб'єкт грошово-кредитної політики	держава [6; 2; 10]
	уряд [7]
	держава в особі центрального банку [1]
	суб'єкт не визначено [5; 8; 4; 9]

Джерело: складено на основі опрацювання [6; 5; 8; 10; 9; 1; 2; 7; 4]

Сильні та слабкі сторони режимів грошово-кредитної політики

Сильні сторони	Слабкі сторони
Режим таргетування обмінного курсу:	
– високий рівень інформативності для суспільства;	– високий рівень залежності монетарної політики від зовнішньоекономічних чинників;
– низькі інфляційні очікування;	– недостатній зв'язок із пріоритетною метою грошово-кредитної політики (цінвою стабільністю)
– зростання довіри до макроекономічних показників	
Режим монетарного таргетування:	
– посилення відповідальності центрального банку за проведення грошово-кредитної політики;	– недостатня інформованість для суспільства;
– можливість швидкого реагування з боку центрального банку на зміну таргету;	– недовіра у разі значних коливань попиту на гроші;
– високий рівень координації монетарної та макроекономічної політики	– невизначеність майбутньої динаміки цін, нестійкий зв'язок між грошовими агрегатами і цільовим показником інфляції
Режим інфляційного таргетування:	
– найбільш відповідає пріоритетній меті грошово-кредитної політики (забезпеченню цінової стабільності);	– послаблення гнучкості монетарної політики;
– збільшення прозорості та контрольованості здійснення грошово-кредитної політики;	– вплив на динаміку інфляції чинників, які не контролюються центральним банком, що обмежує його можливості впливу на рівень інфляції
– забезпечення чіткого і зрозумілого орієнтиру для всього суспільства	

Джерело: складено на основі опрацювання [18; 11]

мінімізувати саме негативні (слабкі) сторони. Вважаємо, що рішення щодо майбутніх стратегічних пріоритетів грошово-кредитної політики держави необхідно приймати саме на основі оцінки соціально-економічної ефективності режимів цієї політики.

У результаті всебічного дослідження праць учених вважаємо, що націленість режиму інфляційного таргетування у напрямі досягнення дезінфляції є найбільш доцільним для використання у вітчизняній економіці. Тим більше досвід більшості країн, які використовували саме цей режим, підтверджував зниження загального рівня інфляції та забезпечив приріст реального ВВП.

Підкреслимо, що ключовою передумовою успіху режиму інфляційного таргетування є високий ступінь відкритості грошово-кредитної політики, а також досягнення макроекономічної та фінансової стабільності.

Вважаємо за необхідне навести хронологію змін вітчизняної грошово-кредитної політики. За роки незалежності характер реалізації заходів грошово-кредитної політики мав таку динаміку:

1) період 1993–1994 рр.: інструментами проведення грошово-кредитної політики виступали монетизація бюджетного дефіциту і використання кредитів НБУ для фінансування програм уряду. Наслідки: надмірне емісійне кредитування та гіперінфляція;

2) кінець 1994 р.: використовується весь спектр жорстких інструментів для зниження темпів інфляції, майже за аналогією з «методами шокової терапії»;

3) 1996 р.: пом'якшення характеру грошово-кредитної політики;

4) 1996–2014 рр.: грошово-кредитна політика з режимом фіксованого обмінного курсу (з метою підтримки стабільного курсоутворення);

5) 2014 р.: перехід до гнучкого курсоутворення, монетарного таргетування та фіскального домінування;

6) 2015–2016 рр.: перехід від монетарного таргетування до інфляційного таргетування (використання плаваючого валютного курсу, а також перехід до активної процентної політики);

7) 2017 р. і донині: активне використання механізму інфляційного таргетування. Основний вектор грошово-

кредитної політики – забезпечення цінової стабільності. Пріоритет діяльності НБУ щодо реалізації грошово-кредитної політики – утримання інфляції [19; 20].

Більш детально цілі, які стоять перед грошово-кредитною політикою у сучасний період, наведено у Основних засадах грошово-кредитної політики на 2016–2020 рр. [21]. Зокрема, такими виступають: дотримання кількісних цілей щодо інфляції; зміни ключової процентної ставки грошово-кредитної політики (синхронізованою з обліковою ставкою) – процентної ставки за операціями НБУ, що мають найбільший вплив на стан грошово-кредитного ринку; беззаперечна пріоритетність досягнення та підтримання цінової стабільності порівняно з іншими цілями та завданнями грошово-кредитної політики; режим плаваючого обмінного курсу; перспективний характер прийняття рішень, які ґрунтуються на макроекономічній основі; прозорість діяльності, а також інституційна, фінансова та операційна незалежність НБУ [21].

Своєю чергою, Національний банк України в тексті «Основних засад грошово-кредитної політики на 2019 р. та середньострокову перспективу» декларує такі кроки з реалізації грошово-кредитної політики:

– посилення ролі інфляційного таргетування як «номінального якоря» монетарної політики;

– подальший розвиток монетарних інструментів;

– удосконалення роботи та розвитку фінансових ринків і післякризове відновлення банківської системи для поглиблення механізму монетарної трансмісії;

– створення умов для зниження кредитних ризиків та посилення інших стимулів для кредитування банківською системою реального сектору економіки;

– підвищення прозорості монетарної політики [22].

На нашу думку, запорукою успішної реалізації поставлених цілей може виступати чітке узгодження тактичних та стратегічних планів дій НБУ та уряду. Це забезпечить розроблення «єдиного» та скоординованого режиму реалізації грошово-кредитної політики. Отже, вважаємо, що реалізація заходів грошово-кредитної політики повинна бути не суто відомчою, а єдиною державною політикою, до розроблення якої будуть залучатися (крім НБУ) відповідні органи державної виконавчої влади.

Рис. 2. Запропоновані інструменти грошово-кредитної політики

Джерело: складено на основі опрацювання [22]

Автор вважає доцільним застосування таких інструментів грошово-кредитної політики, які несуть у собі потенціал досягнення цілей ефективного розвитку вітчизняної грошово-кредитної політики (рис. 2).

Отже, грошово-кредитна політика України є надзвичайно важливим інструментом регулювання соціально-економічних процесів. Можна стверджувати, що підвищення її дієвості та ефективності дасть змогу стабілізувати ситуацію в грошово-кредитній сфері та макроекономічному розвитку країни.

Висновки. Таким чином, підводячи підсумок, підкреслюємо, що реалізація стратегічних заходів розвитку грошово-кредитної політики забезпечить стабілізацію

вітчизняної грошово-кредитної системи, зростання ліквідності комерційних банків, підвищення обсягу валютних резервів і в кінцевому підсумку позитивно вплине на діяльність суб'єктів господарювання та розвиток національної економіки у цілому.

У результаті проведеного дослідження визначено основні теоретичні підходи до сутності грошово-кредитної політики, запропоновано авторське її визначення та окреслено кроки з підвищення її ефективності.

Предметом подальших наукових розвідок виступає детальний аналіз кожного із запропонованих інструментів грошово-кредитної політики.

Список використаних джерел:

1. Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін : монографія / за ред. В.С. Стельмаха. Київ : Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. 404 с.
2. Бондаренко Л.А. Нетрадиційні заходи грошово-кредитної політики центральних банків в умовах кризи. *Банківська справа*. 2015. Вип. 2(112). С. 58–61.
3. Сомик А.В. Умови середовища реалізації грошово-кредитної політики в Україні. *Фінанси України*. 2009. № 6. С. 39–52.
4. Галушко Ю.П. Інструменти грошово-кредитного регулювання в системі факторів економічного зростання : дис. ... канд. економ. наук : 08.00.08 Київ, 2016. 223 с.
5. Мікроекономіка і макроекономіка : підручник / С. Будаговська та ін. ; за заг. ред. С. Будаговської. Київ : Основи, 2003. 517 с.
6. Базилевич В., Базилевич К., Баластрик Л. Макроекономіка : підручник. Київ : Знання, 2008. 743 с.
7. Бурда М., Виплош Ч. Макроекономіка: Європейський контекст : підручник ; пер. з англ. Київ : Основи, 1998. 682 с.
8. Ветрова І.В. Правові основи реалізації грошово-кредитної політики національного банку України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2007. 20 с.
9. Мисак С.О. Фінансова політика. Київ : ІАЕ, 2002. 139 с.
10. Кулінець А.П. Особливості міжнародного досвіду використання режимів таргетування валютного курсу. *Наукові праці НДФІ*. 2008. № 3(44). С. 160–168.
11. Кулінська А.В. Державне управління фінансовою складовою економічної безпеки національної економіки України : дис. ... докт. економ. наук : 08.00.03. Одеса, 2017. 531 с.
12. Оголь Д.О. Вплив грошово-кредитної політики на економічне зростання України : дис. ... канд. економ. наук : 08.00.08. Суми, 2016. 285 с.
13. Хорошева А.С. Содержание денежно-кредитного регулирования в контексте экономической безопасности государства : сб. матеріалів доп. Міжнар. наук.-практ. конф. ; Харк. ін-т банків. справи ун-ту банків. справи НБУ. Харків, 2009. № 2. С. 78–86.
14. Гудзовата О.О. Світовий досвід застосування монетарного інструментарію для впровадження ефективної державної політики функціонування грошово-кредитної сфери. *Інфраструктура ринку*. 2016. Вип. 2. С. 269–273.

15. Корнеєва Ю.В. Особливості системи грошово-кредитного регулювання на теренах СНД у процесі переходу до ринкової економіки. *Економічний аналіз*. 2013. Т. 13. С. 79–87.
16. Пономаренко А.А. Особливості кредитно-грошової політики України на сучасному етапі. *Вісник Черкаського університету*. 2009. Вип. 151. С. 149–156.
17. Швайко М.Л. Сучасні тенденції грошово-кредитної політики України. *Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія «Економічна»*. 2017. Вип. 92. С. 32–40.
18. Авраменко О.О. Грошово-кредитна політика України в системі забезпечення економічної безпеки держави : дис. ... канд. економ. наук : 21.04.01. Київ, 2016. 282 с.
19. Магросова Л.М. Сучасні проблеми монетарної політики НБУ в умовах розвитку національної економіки. *Вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського*. 2018. Вип. 23. С. 500–505.
20. Швайко М.Л. Особливості грошово-кредитної політики України в сучасних умовах. *Соціальна економіка*. 2016. № 1. С. 82–86.
21. Про основні засади грошово-кредитної політики на 2016–2020 роки : Постанова Правління НБУ від 18 серпня 2015 р. № 541. Київ, 2015. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0541500-15> (дата звернення: 20.03.2019).
22. Рішення Ради НБУ від 11.09.2018. Основні засади грошово-кредитної політики на 2019 р. та середньострокову перспективу. Київ, 2018. 9 с. URL : <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=77912166> (дата звернення: 20.03.2019).

ОПРЕДЕЛЕНИЕ СУЩНОСТИ И ОРГАНИЗАЦИОННЫХ ОСНОВ РЕАЛИЗАЦИИ ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНОЙ ПОЛИТИКИ

Аннотация. Исследованы аспекты определения сущности понятия «денежно-кредитная политика». Освещены различные точки зрения относительно целей, субъекта и объекта денежно-кредитной политики. Подчеркнута целесообразность трактовки цели денежно-кредитной политики как установление взаимосвязи между реализацией политики и важными макроэкономическими показателями страны. Изучено соотношение понятий «денежно-кредитная политика» и «монетарная политика». Проанализированы инструменты денежно-кредитной политики. Раскрыта характеристика режимов денежно-кредитной политики. Детализировано содержание режима монетарного таргетирования, режима таргетирования обменного курса и режима инфляционного таргетирования. Обобщены основные сильные и слабые стороны режимов денежно-кредитной политики. Проанализированы направления денежно-кредитной политики Украины.

Ключевые слова: денежно-кредитная политика, монетарная политика, инструменты, режимы, монетарное таргетирование, таргетирование обменного курса, инфляционное таргетирование.

DETERMINATION OF THE ESSENCE AND ORGANIZATIONAL BASES OF IMPLEMENTATION OF MONETARY POLICY

Summary. The author studies the issues of the essence and construction of an effective monetary policy. The relevance of the topic is due to the direct influence of monetary policy on the socio-economic development of the state. Monetary policy is rightly considered one of the main instruments of state regulation of the economy. The efficiency and validity of the application of monetary policy levers ensures the minimization of economic crisis. It emphasizes the thesis that today there is no consensus on the essence of monetary policy. Examples of the interpretation of the concept of monetary policy by different researchers are given. The question of different points of view regarding the goals, subject and object of monetary policy is covered. The author emphasizes the expediency of interpreting the goal of monetary policy as the establishment of a relationship between policy implementation and important macroeconomic indicators of the country. Monetary policy tools are analyzed. These tools are used in the implementation of monetary policy in order to fulfill its tasks. Thanks to the tools, monetary policy affects the state of the money market and the whole economy. The following monetary policy instruments were analyzed: interest rate policy, refinancing policy, gold and foreign exchange reserves management policy, exchange rate management policy, export and import regulation, issuance of own debt obligations. The characteristic of monetary policy regimes is revealed. It is emphasized that each of the monetary policy regimes is based on one or another nominal indicator of the National Bank of Ukraine. The content of the monetary targeting mode, the exchange rate targeting mode and the inflation targeting mode are detailed. Summarizes the main strengths and weaknesses of monetary policy regimes. The chronology of the development of the monetary policy of Ukraine is analyzed.

Key words: monetary policy, instruments, regimes, monetary targeting, exchange rate targeting, inflation targeting.